Ha a biztosítási jogviszony kezdő vagy befejező időpontja nem állapítható meg vagy vitatott, akkor a biztosítás időtartamaként:

- a tevékenység időtartamát,
- teljesítésre irányuló szerződésnél a szerződés megkötésétől a teljesítésig eltelt időtartamot,
- ha sem a tevékenység időtartama, sem a teljesítés időpontja nem állapítható meg, akkor a díj kifizetéséig eltelt időtartamot

kell figyelembe venni.

Az előzőektől eltérően felhasználási szerződésen alapuló biztosítási jogviszony elbírálásakor a szerződés megkötésétől a mű elfogadásáig tartó időtartam vehető figyelembe.

Az előadó, művész biztosítási kötelezettségének elbírálásánál figyelembe vehető időtartam a felhasználási szerződés megkötésétől, vagy ennek hiányában az előadásra felkérés elfogadásától az előadás megtartása napjáig áll fenn, szerződésenként, előadásonként azonban legfeljebb 7 nap vehető figyelembe.

A munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személy biztosítása akkor is fennáll a jogviszony időtartama alatt, ha

- táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban;
- gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, gyermekek otthongondozási díjában vagy ápolási díjban részesül,

ha az ellátások folyósítását közvetlenül megelőző napon biztosított volt.

Ha létrejön a biztosítási jogviszony és van járulékalapot képező jövedelem, a biztosítást meg kell állapítani és a járulékfizetési kötelezettséget az általános szabályok szerint kell teljesíteni. Ha a megbízási díj és a szerződés időtartama alapján a biztosítási jogviszony nem jön létre, társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettség nem keletkezik, de a szociális hozzájárulási adót e kötelezettségre vonatkozó szabályok szerint teljesíteni kell.

4.2. Az adószámos magánszemélyek járulékfizetése

A kifizetőnek az adóelőleget meg kell állapítania a számlaadásra kötelezett magánszemély – adószámos magánszemély – által számlázott bevételből. Ha az adószámos magánszemély foglalkoztatása biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyban történik, a foglalkoztató kötelezettsége a biztosítási jogviszony és az ezzel összefüggő járulékalap megállapítása, a társadalombiztosítási járulék levonása, megfizetése és bevallása. Tehát a foglalkoztatói kötelezettségeket teljeskörűen teljesíteni kell. A járulékalapot képező jövedelem megállapítására a Tbj. 27. §-ában foglaltak az irányadók.

5. Szociális hozzájárulási adó

Az önálló tevékenységből származó, az adó-, adóelőleg-alap számításnál figyelembe vett jövedelem után szociális hozzájárulási adót kell fizetni. Az önálló tevékenységből származó, az adó-, adóelőleg-alap számításnál figyelembe vett jövedelem hiányában szociális hozzájárulási adó terheli a Tbj. szerint biztosított személynek juttatott olyan jövedelmet, amely járulékalapot képez. 10

Ha az Szja tv. szerint önálló tevékenységből származó jövedelem kifizetőtől származik, az adó fizetésére kötelezett személy a kifizető, ideértve a külföldi kifizetőt. Ha az Szja tv. szerinti önálló tevékenységből származó jövedelem nem kifizetőtől származik, az adó fizetésére kötelezett személy a természetes személy. Ha a természetes személy külföldi kifizetőtől a Tbj. szerint járulékalapot nem képező jövedelmet szerez, az adó fizetésére kötelezett személy a természetes személy. A szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettségének részletes szabályait a 49. számú információs füzet ismerteti.

6. Az önálló tevékenységet folytató magánszemély nyilvántartásba vétele

Adóköteles tevékenységet – néhány kivétellel – csak adószámmal rendelkező adózó folytathat. 12 A tevékenység megkezdése előtt a magánszemélynek adószámot kell kérnie a

⁹ A Tbj. 27. § (1) bekezdés b) pontja és a Tbj. 30. §-a alapján.

¹⁰ A szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény (a továbbiakban: Szocho tv.) 1. § (1) és (3) bekezdései.

¹¹ Szocho tv. 3. § (2) bekezdése.

¹² Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 16. § (2) bekezdés.